ఐదవ అధ్యాయము

పెండ్లివారితో కలసి బాబా తిరిగి శిరిడీకి వచ్చుట

ఔరంగాబాద్ జిల్లాలో ధూప్ అను గ్రామము కలదు. అచ్చట ధనికుడగు మహమ్మదీయు డొకడుండెను. అతని పేరు చాంద్‌పాటీలు. ఔరంగాబాదు పోవుచుండగా అతని గుఱ్ఱము తప్పిపోయెను. రెండుమాసములు వెదకినను దానియంతు దొరకకుండెను. అతడు నిరాశచెంది భుజముపై జీను వేసుకొని ఔరంగాబాదునుండి ధూప్ గ్రామమునకు పోవుచుండెను. సుమారొక తొమ్మిది మైళ్ళు నడచిన పిమ్మట నొక మామిడిచెట్టు వద్దకు వచ్చెను. దాని నీడలో నొక వింత పురుషుడు కూర్చొనియుండెను. అతడు తలపై టోపి పొడగైన చొక్కా ధరించియుండెను. చంకలో సటకా పెట్టుకొని చిలుము త్రాగుటకు ప్రయత్నించు చుండెను. దారి వెంట పోవు చాంద్‌పాటీలును జూచి, అతనిని బిలిచి చిలుము త్రాగి కొంత తడవు విశ్రాంతి గొనుమనెను. జీను గురించి ప్రశ్నించెను. అది తాను పోగొట్టుకొనిన గుఱ్ఱముదని చాంద్‌పాటీల్ బదులు చెప్పెను. ఆ దగ్గరలోనున్న కాలువ ప్రక్కన వెదకుమని ఫకీరు చెప్పెను. అతడచటకు పోయి గడ్డి మేయుచున్న గుఱ్ఱమును చూచి మిక్కిలి యాశ్చర్యపడెను. ఈ ఫకీరు సాధారణ మనుజుడు కాడనియు గొప్ప ఔలియా (సిద్ధపురుషుడు) అయియుండవచ్చు ననియు అనుకొనెను. గుఱ్ఱమును దీసికొని ఫకీరువద్దకు వచ్చెను. చిలుము తయారుగా నుండెను. కాని చిలుము వెలిగించుటకు నిప్పు, గుడ్డను తడుపుటకు నీరు కావలసియుండెను. ఫకీరు సటకాను భూమిలోనికి గ్రుచ్చగా నిప్పు వచ్చెను. మరల అక్కడే సటకాతో నేలపై మోదగా నీరు వచ్చెను. ఫకీరు చ్ఛాపి (గుడ్డ ముక్క) నా నీటితో తడిపి, నిప్పుతో చిలుమును వెలిగించెను. అటుల సిద్ధమైన చిలుమును ఆ ఫకీరు తాను పీల్చి, తరువాత చాంద్‌పాటీలు కందించెను. ఇదంతయు జూచి చాంద్‌పాటీలు ఆశ్చర్యచకితుడయ్యెను. ఫకీరును తన గృహమునకు అతిధిగా రమ్మని చాంద్‌పాటీలు వేడెను. ఆ మరుసటిదినమే ఫకీరు పాటీలు ఇంటికి పోయి యచ్చట కొంతకాలముండెను. ఆ పాటీలు గ్రామమునకు మునసబు. అతని భార్య తమ్ముని కొడుకు పెండ్లి సమీపించెను. పెండ్లి కూతురుది శిరిడీ గ్రామము. అందుచే కావలసిన సన్నాహములన్నియు చేసికొని పాటీలు శిరిడీ ప్రయాణమయ్యెను. పెండ్లివారితో కలసి ఫకీరు కూడా బయలుదేరెను. ఎట్టి చిక్కులు లేక వివాహము జరిగిపోయెను. పెండ్లివారు ధూప్ గ్రామము తిరిగి వెళ్ళిరి గాని ఫకీరు మాత్రము శిరిడీలో ఆగి, యచ్చటనే స్థిరముగా నిలిచెను.

ఫకీరుకు 'సాయి' నామ మెట్లు వచ్చెను?

పెండ్లివారు శిరిడీ చేరగనే ఖండోబా మందిరమునకు సమీపమున నున్న భక్త మహల్సాపతిగారి పొలములో నున్న మఱ్ఱిచెట్టు క్రింద బసచేసిరి. ఖండోబా మందిరము వద్ద నున్న ఖాళీ జాగాలో బండ్లు విడిచిరి. బండ్లలో నున్నవారొకరి తరువాత నొకరు దిగిరి. ఫకీరు కూడ దిగెను. బండి దిగుచున్న యువ ఫకీరును జూచి భక్త మహల్సాపతి, '*రండి! సాయీ!*'యని స్వాగతించెను. తక్కినవారు గూడ ఆయనను 'సాయి' యని పిలువనారంభించిరి. అది మొదలు వారు 'సాయిబాబా' గా ప్రఖ్యాతులైరి.

ఇతరయోగులతో సహవాసము

సాయిబాబా శిరిడీలో నొక మసీదులో నివాస మేర్పరచుకొనిరి. బాబా శిరిడీకి రాక పూర్వమే దేవీదాసు అను యోగి శిరిడీలో ఎన్నో సంవత్సరముల నుండి నివసించుచుండెను. బాబా అతనితో సాంగత్యమున కిష్టపడెను. అతనితో కలసి కొంతకాలము మారుతీ మందిరములోను, చావడిలోను నుండెను. కొంతకాల మొంటరిగా నుండెను. అంతలో జానకీదాసు గోసావి అను నింకొక యోగి యచ్చటకు వచ్చెను. బాబా అప్పుడప్పుడు ఈ యోగితో మాట్లాడుచుండెడివారు లేదా, బాబా ఉండు చోటుకు జానకీదాసు పోవుచుండెను. అటులనే, పుణతాంబే నుండి యొక వైశ్యయోగి శిరిడీ వచ్చుచుండెడివాడు. ఆయన గృహస్థుడు; పేరు గంగాగీరు. ఒకనాడు, బాబా స్వయముగా కుండలతో నీళ్ళు తెచ్చి పూలచెట్లకు పోయుచుండుట జూచి అతడు శిరిడీ గ్రామస్థులతో నిట్లనెను. *"ఈ మణి యిచ్చటుండుటచే శిరిడీ పుణ్యక్షేత్రమైనది. ఈయనీనాడు కుండలతో నీళ్ళు మోయుచున్నాడు. కానీ యితడు సామాన్యమానవుడు కాడు. ఈ నేల నిజముగ పుణ్యం చేసికొనినది. కనుకనే సాయిబాబా యను నీ మణిని రాబట్టుకొనగలిగెను."* ఏవలా గ్రామములో నున్న మఠములో ఆనందనాథుడను యోగిపుంగవుడుండెను. అతడు అక్కల్‌కోటకర్ మహరాజ్ గారి శిష్యుడు. అతడొకనాడు శిరిడీ గ్రామ నివాసులతో బాబాను చూడవచ్చెను. అతడు సాయిబాబాను జూచి యిట్లనెను. *"ఈయన యొక యమూల్యమైన రత్నము. సామాన్యమానవునివలె గాన్పించుచున్నప్పటికినీ ఈయన మామూలు రాయివంటివాడుకాదు. ఈయనొక యమూల్య వజ్రము. ముందు ముందు ఈ సంగతి మీకే తెలియగలదు."* ఇట్లనుచు ఆనందనాథుడు తిరిగి ఏవలా వెళ్ళెను. ఇది శ్రీసాయిబాబా యౌవ్వనమున జరిగిన సంగతి.

బాబా దుస్తులు - వారి నిత్యకృత్యములు

యౌవనమునందు బాబా తమ తల వెంట్రుకలు కత్తిరించుకొనక జుట్టు పెంచుచుండెను. పహిల్వానువలె దుస్తులు వేసికొనెడివారు. శిరిడీకి మూడుమైళ్ళ దూరములో నున్న రహతాకు పోయినప్పుడొకసారి బంతి, గన్నేరు, నిత్యమల్లె మొక్కలు తీసికొనివచ్చి, నేలను చదునుచేసి, వానిని నాటి, నీళ్ళు పోయుచుండిరి. అనుదినము వామన్ తాత్యా యను కుమ్మరి బాబాకు కాల్చని రెండు పచ్చి కుండలను ఇచ్చుచుండెడివాడు. బాబా స్వయముగా బావినుండి నీళ్ళు చేది, ఆ నీటిని ఆ పచ్చి కుండలలో తోడి, భుజముపై మోసుకొని తెచ్చి మొక్కలకు పోసెడివారు. సాయంకాలము ఆ కుడలను వేపచెట్టు మొదటి బోర్లించుచుండిరి. కాల్చనివగుటచే అవి వెంటనే తిరిగి ముక్కలు ముక్కలగుచుండెడివి. ఇట్లు మూడు సంవత్సరములు గడచెను. సాయిబాబా కృషివలన అచ్చట నొక పూలతోట లేచెను. ఆస్థలములోనే యిప్పుడు బాబా సమాధి యున్నది. దానినే సమాధి మందిరమందురు. దానిని దర్శించుట కొరకే యనేకమంది భక్తులు విశేషముగా పోవుచున్నారు.

వేపచెట్టు క్రిందనున్న పాదుకల వృత్తాంతము

అక్కలొకోటకర్ మహరాజ్‌గారి భక్తుడు భాయికృష్ణజీ ఆలీబాగ్‌కర్. ఇతడు అక్కర్‌కోటకర్ మహరాజ్‌గారి చిత్రపటమును పూజించెడివాడు. అతడొకప్పుడు షోలాపూరు జిల్లాలోని అక్కల్‌కోట గ్రామమునకు పోయి, మహరాజ్‌గారి పాదుకలు దర్శించి పూజించవలెనని యనుకొనెను. అతడచ్చటికి పోకమునుపే స్వప్నములో ఆ మహరాజ్ దర్శనమిచ్చి యిట్లు చెప్పెను: *"ప్రస్తుతము శిరిడీ నా నివాసస్థలము. అచ్చటికి పోయి నీ పూజ యొనరింపుము!"* అందుచే, అక్కల్‌కోట పోవలెనను తన నిర్ణయమును మార్చుకొని భాయికృష్ణజీ శిరిడీ చేరి, బాబాను పూజించి, అచ్చటనే ఆరు మాసములు ఆనందముతో గడిపెను. దీని జ్ఞాపకార్థము పాదుకలు చేయించి శ్రావణమాసములో నొక శుభదినమున వేపచెట్టుక్రింద ప్రతిష్ఠ చేయించెను. ఇది శక సం.1834, శ్రావణ మాసములో (అనగా క్రీ.శ.1912లో) జరిగెను. దాదా కేల్కర్, ఉపాసనీబాబా అనువారు పూజను శాస్త్రోక్తముగా జరిపిరి. దీక్షిత్ యను బ్రాహ్మణుడు పాదుకల నిత్యపూజకు నియమింపబడెను. దీనిని పర్యవేక్షించు బాధ్యత భక్త సగుణ్‌మేరు నాయక్ నకప్పగించబడినది.

ఈ కథయొక్క పూర్తి వివరములు

ఠాణే వాస్తవ్యుడైన శ్రీ బి.వి. దేవు బాబాకు గొప్ప భక్తుడు. వీరు మామల్తదారుగా పదవీ విరమణ చేసిరి. వేపచెట్టు క్రింద ప్రతిష్ఠింపబడిన పాదుకలకు సంబంధించిన వివరములన్నియు సగుణ్‌మేరు నాయక్ మరియు గోవింద కమలాకర్ దీక్షిత్‌ల నుండి సేకరించి, పాదుకల పూర్తి వృత్తాంతము, శ్రీసాయిలీల మాసపత్రిక రెండవ సంపుటము, మొదటి సంచిక, 25వ పేజీలో నిరీతిగా ప్రచురించినారు.

1912వ సంవత్సరములో బొంబాయినుండి డాక్టరు రామారావు కొఠారెయను నతడు శిరిడీ వచ్చెను. వానితో బాటుగ అతని కంపౌండర్‌ను, మరియు అతని మిత్రుడైన భాయికృష్ణజీ ఆలీబాగ్‌కర్ అనునతడును వెంటవచ్చిరి. శిరిడీలో వారు సగుణ్‌మేరు నాయక్‌కు జి.కె. దీక్షిత్‌కు సన్నిహితులైరి. అనేక విషయములు తమలో తాము చర్చించుకొనునప్పుడు సంభాషణవశాత్తూ, బాబా ప్రప్రథమమున శిరిడీ ప్రవేశించి వేపచెట్టు క్రింద తపస్సు చేసిన దాని జ్ఞాపకార్థము బాబా పాదుకలు ఆ వేపచెట్టు క్రింద ప్రతిష్ఠించవలెనని నిశ్చయించుకొనిరి. పాదుకలను రాతితో చెక్కించుటకు నిర్ణయించిరి. ఈ సంగతి డాక్టరు రామారావు కొఠారేకు దెలిపినచో ఆయన చక్కని పాదుకలు చెక్కించెదరని భాయికృష్ణజీ మిత్రుడైన కంపౌండర్ సలహానిచ్చెను. అందరును యీ సలహాకు సమ్మతించిరి. అప్పటికి బొంబాయి తిరిగి వెళ్ళిన డాక్టరుగారికి ఈ విషయము తెలియపరచిరి. వారు వెంటనే మరల శిరిడీ వచ్చి పాదుకల నమూనా వ్రాయించిరి. ఖండోబా మందిరమందున్న ఉపాసనీ మహరాజ్ వద్దకు పోయి తాము వ్రాసిన పాదుకల నమూనాను జూపిరి. శ్రీ ఉపాసనీ దానిలో కొన్ని మార్పులను జేసి, పద్మము, శంఖము, చక్రము మొదలగునవి చేర్చి, బాబా యోగశక్తిని వేపచెట్టు గొప్పతనమును దెలుపు యీ క్రింది శ్లోకమును కూడ చెక్కించమనిరి:

సదా నింబవృక్షస్య మూలాధివాసాత్
సుధా స్రావిణం తిక్తమప్యప్రియం తమ్!
తరుం కల్పవృక్షాధికం సాధయంతం
నమామీశ్వరం సద్గురుం సాయినాథమ్!!

ఉపాసనీ సలహాల నామోదించి పాదుకలు బొంబాయిలో చేయించి కంపౌండరు ద్వారా పంపిరి. శ్రావణ పౌర్ణమినాడు స్థాపన చేయుమని బాబా యాజ్ఞాపించెను. ఆనాడు 11 గంటలకు జి.కె.దీక్షిత్ తన శిరస్సుపై పాదకలు పెట్టుకొని ఖండోబా మందిరమునుండి ద్వారకామాయికి ఉత్సవముతో వచ్చిరి. బాబా యా పాదుకలను స్పృశించి, అవి భగవంతుని పాదుకలని నుడివెను. వానిని వేపచెట్టు మూలమున ప్రతిష్ఠింపుడని యాదేశించెను.

ఆ ముందురోజు బొంబాయి నుండి పాస్తాసేట్ యను పార్సీ భక్తుడొకడు మనియార్డరు ద్వారా 25 రూపాయలు పంపియుండెను. బాబా యా పైకము పాదుకాప్రతిష్ఠకగు ఖర్చు నిమిత్తమిచ్చెను. మొత్తము 100 రూపాయలు ఖర్చయినవి. అందులో 75 రూపాయలు చందాల ద్వారా వసూలు చేసిరి. మొదటి 5 సంవత్సరములు జి.కె. దీక్షిత్ ఈ పాదుకలకు పూజ చేసెను. తరువాత లక్ష్మణ్ కచేశ్వర్ జాఖడె యను బ్రాహ్మణుడు (నానుమామా పూజారి) పూజ చేయుచుండెను. మొదటి 5 సంవత్సరములు నెలకు 2 రూపాయల చొప్పున డాక్టర్ కొఠారె దీపపు ఖర్చు నిమిత్తము పంపుచుండెను. పాదుకల చుట్టు కంచెకూడ పంపెను. ఈ కంచెయు, పైకప్పును కోపర్‌గాం స్టేషన్ నుండిశిరిడీ తెచ్చుటకు 7-8-0 ఖర్చు సగుణ్ మేరు నాయక్ ఇచ్చెను. (ప్రస్తుతము జాఖడె పూజ చేయుచున్నాడు. సగుణుడు నైవేద్యమును దీపమును పెట్టుచున్నాడు.)

మొట్టమొదట భాయికృష్ణజీ, అక్కల్‌కోటకర్ మహరాజ్ భక్తుడు. 1912వ సంవత్సరములో వేపచెట్టు క్రింద పాదుకలు స్థాపించునప్పుడు అక్కల్ కోటకు పోవుచు మార్గమధ్యమున శిరిడీ యందు దిగెను. బాబా దర్శనము చేసిన తరువాత అక్కల్‌కోట గ్రామమునకు పోవలెననుకొని బాబా వద్దకేగి యనుమతినిమ్మనెను. బాబా యిట్లనెను. "*అక్కల్‌కోటలో నేమున్నది? అక్కడకేల పోయెదవు? అక్కడుండే మహరాజ్ ప్రస్తుతమిక్కడనే యున్నారు. వారే నేను.* " ఇది విని భాయికృష్ణజీ అక్కల్‌కోట వెళ్ళుట మానుకొనెను. పాదుకల స్థాపన తరువాత అనేక పర్యాయములు శిరిడీ యాత్ర చేసెను.

హేమాడ్‌పంతునికీ వివరములు తెలిసియుండవు. తెలిసియున్నచో సచ్చరిత్రలో వ్రాయుట మానియుండరు.

మొహియొద్దీన్' తంబోలితో కుస్తీ - జీవితములో మార్పు

శిరిడీ గ్రామములో కుస్తీలు పట్టుట వాడుక. అచ్చట మొహియొద్దీన్ తాంబోళి యనువాడు తరచుగా కుస్తీలు పట్టుచుండెడివాడు. వానికి బాబాకు ఒక విషయములో భేదాభిప్రాయము వచ్చి కుస్తీ పట్టిరి. అందులో బాబా యోడిపోయెను. అప్పటి నుండిబాబాకు విరక్తి కలిగి తన దుస్తులను, నివసించు, రీతిని మార్చుకొనెను. లంగోటి బిగించుకొని, (ఫకీరులు ధరించు) పొడవాటి చొక్కా (కఫ్నీ)ని తొడిగికొని, నెత్తిపైని గుడ్డ

కట్టుకొనేవారు. ఒక గోనె ముక్కపై కూర్చునెడివారు. చింకిగుడ్డలతో సంతుష్టి చెందెడివారు. రాజ్యభోగములకంటె దారిద్ర్యమే మేలని నుడివెడివారు. పేదవారికి భగవంతుడు స్నేహితుడనేవారు. గంగాగీరుకు కూడ కుస్తీలయందు ప్రేమ. ఒకనాడు కుస్తీ పట్టుచుండగా యతనికి వైరాగ్యము కలిగెను. అదే సమయములో దేహమును దమించి, దేవుని సహవాసము చేయమని యొక యశరీరవాణి యతనికి వినిపించెను. అప్పటినుండి గంగాగీరు సంసారము విడిచెను. ఆత్మసాక్షాత్కారము కొరకు పాటుపడెను. పుణతాంబే దగ్గర నదియొడ్డున ఒక మఠమును స్థాపించి తన శిష్యులతో నివసించుచుండెను. సాయిబాబా జనులతో కలసిమెలసి తిరిగెడివారు కారు; ఎవ్వరితోను తమంతటతాము మాట్లాడెడివారు కారు. ఎవరైన యేదైన అడిగిన యాయడిగినదానికి మాత్రము జవాబిచ్చువారు. దినములో యెక్కువ భాగము వేపచెట్టునీడయందు, అప్పుడప్పుడు యూరవతలనున్న కాలువ యొడ్డునగల తుమ్మచెట్టు నీడన కూర్చొనెడివారు. సాయంకాల మూరకనే కొంతదూరము నడిచెడివారు; ఒక్కొక్కసారి నీమ్‌గాం పోవుచుండెడివారు. నీమ్‌గాంలో బాబాసాహెబ్ త్ర్యంబక్‌జీ డేంగల్ యనునతని యింటికి తరుచుగా పోవువారు. బాబాసాహెబ్ డేంగలేయందు సాయిబాబాకు మిక్కిలి ప్రేమ. అతని తమ్ముని పేరు నానాసాహెబు. అతడు రెండు వివాహములు చేసికొన్నను సంతానము కలుగలేదు. బాబాసాహెబు డేంగల్ తన సోదరుని సాయిబాబా వద్దకు పంపెను. బాబా యనుగ్రహముచే నానాసాహెబునకు పుత్రసంతానము కలిగెను. అప్పటినుంచి బాబాను దర్శించుటకు ప్రజలు తండోపతండములుగా రాసాగిరి. వారి కీర్తి యంతటను వెల్లడి యాయెను. అహమద్ నగరు వరకు వ్యాపించెను. అక్కడనుంచి నానాసాహెబు చాందోర్కరు, కేశవ్ చిదంబర్ మొదలుగాగల యనేకమంది శిరిడీకి వచ్చుట ప్రారంభించిరి. దినమంతయు బాబాను భక్తులు చుట్టియుండెడివారు. రాత్రులందు బాబా పాడుపడిన పాత మసీదునందు శయనించుచుండెను. పొగపీల్చుకొను 'చిలిం' గొట్టము, కొంత పొగాకు, ఒక రేకు డబ్బా, కఫ్నీ, తలగుడ్డ, ఎల్లప్పుడు దగ్గరనుంచుకొను ।సటకా(చిన్న చేతికర్ర) మాత్రమే అప్పటిలో ఆయనకున్న సామానులు. తలపై నొక గుడ్డను చుట్టి, దాని అంచులను జడవలె మెలిబెట్టి ముడివేసి, యెడమచెవిపై నుంచి వెనుకకు వ్రేలాడునట్లు వేసుకొనువారు. తమ దుస్తులను వారముల తరబడి ఉతుకకుండ నుంచువారు. చెప్పులను తొడిగేవారు కారు. దినమంతయు గోనెగుడ్డపైనే కూర్చొనేవారు. (కఫ్నీ క్రింద) లంగోటి కట్టుకొనెడివారు. చలిని కాచుకొనుటకు ధుని కెదురుగా (మసీదు ఈశాన్యభాగములో గల) కొయ్య చేపట్టుపై తమ యెడమచేతినానించి, దక్షిణాభిముఖముగా కూర్చునేవారు. ఆ ధునిలో అహంకారమును, కోరికలను, ఆలోచనలను ఆహుతి చేసి 'అల్లాయే యజమాని' అని పలికేవారు. మసీదులో రెండు గదుల స్థలము మాత్రముండెను. భక్తులందరు అచటనే బాబాను దర్శించుచుండిరి. 1912 తదుపరి మసీదుకు కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. పాత మసీదును మరామతు చేసి నేలపైన నగిషీరాళ్ళు తాపన చేసిరి. బాబా యీ మసీదుకు రాకపూర్వము 'తకియా' (రచ్చ)లో చాలాకాలము నివసించిరి. బాబా తమ కాళ్ళకు చిన్న గజ్జలు కట్టుకొని సొగసుగా నాట్యము చేసేవారు;

భక్తిపూర్వకమయిన పాటలు పాడేవారు.

నీళ్ళను నూనెగా మార్చుట

సాయిబాబాకు దీపములన్న చాలా యిష్టము. ఊరిలో నూనెను విక్రయించు షాహుకార్లను నూనె యడిగి తెచ్చి మసీదునందు రాత్రియంతయు దీపములు వెలిగించు చుండెవారు. కొన్నాళ్ళు ఇట్లు జరిగెను. ఒకనాడు నూనె ఇచ్చు దుకాణదారులందరు కూడబలుకుకొని బాబాకు నూనె ఇవ్వకూడదని నిశ్చయించుకొనిరి. బాబా వారి దుకాణములకు ఎప్పటివలె పోగా నూనె లేదనిరి. బాబా కలత జెందక వట్టి వత్తులు మాత్రమే ప్రమిదలలో పెట్టియుంచెను. నూనెవ్యాపారులు ఆసక్తితో నిదంతయు గమనించుచుండిరి. అడుగున రెండుమూడు నూనెచుక్కలు మిగిలియున్న తమ రేకుడబ్బాలో నీటిని పోసి కలియబెట్టి, ఆ నీటిని త్రాగివేసిరి. ఈ విధముగా యారేకు డబ్బాలోని నూనె అవశేషమును పావనము చేసిన పిమ్మట, మరల డబ్బాతో నీరు తీసికొని, యా నీటిని ప్రమిదలలో నింపెను. దూరముగా నిలిచి పరీక్షించుచున్న దుకాణాదారులు విస్మయమొందునట్లు ప్రమిదలన్నియు తెల్లవారుదాక చక్కగా వెలుగుచుండెను. ఇదంతయు జూచి యా షాహుకార్లు పశ్చాత్తాపపడి, బాబాను మన్నింపు కోరిరి. బాబా వారిని క్షమించి, ఇకపైనైననూ సత్యము నంటి పెట్టుకొనుడని హితవు చెప్పి పంపివేసిరి.

జౌహర్అలీయనుకపటగురువు

పైన వివరించిన కుస్తీ జరిగిన ఐయిదేండ్ల తరువాత అహమదునగరు నుడి జవ్హర్ అల్లీ యను ఫకీరొకడు శిష్యులతో రహతా వచ్చెను. వీరభద్రమందిరమునకు సమీపమున నున్న స్థలములో దిగెను. ఆ ఫకీరు బాగా చదువుకొన్నవాడు, ఖురానంతయు వల్లించగలడు, మధురభాషణుడు. ఆ యూరిలోని భక్తులు వచ్చి వానిని సన్మానించుచు గౌరవముతో చూచుచుండెడివారు. వారి సహాయముతో వీరభద్ర మందిరమునకు దగ్గరగా 'ఈద్గా' యను గోడను నిర్మించుటకు పూనుకొనెను. ఈదుల్ ఫితర్ అను పండుగనాడు మహమ్మదీయులు నిలుచుకొని ప్రార్థించు గోడయే 'ఈద్గా'. ఈ విషయములో వివాదములేచి, అది ఘర్షణలకు దారితీసెను. దానితో జవ్హర్ అల్లీ రహతా విడిచి, శిరిడీచేరి, బాబాతో మసీదునందుండసాగెను. ప్రజలు వాని తీపిమాటలకు మోసపోయిరి. అతడు బాబాను తన శిష్యుడని చెప్పువాడు. బాబా యందులకడ్డు చెప్పక శిష్యునివలెనే మసలుకొనెను. తరువాత గురుశిష్యులిద్దరూ రహతాకు పోయి యచ్చట నివసించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. గురువునకు శిష్యుని శక్తి యేమియు తెలియకుండెను. శిష్యునికి మాత్రము గురువుయొక్క లోపములు బాగా తెలియును. అయినప్పటికీ బాబా ఆ కపట గురువునెప్పుడు అగౌరవించక, శిష్యధర్మమును శ్రద్ధగా నెరవేర్చుచుండెడివారు. అప్పుడప్పుడు వారిద్దరు శిరిడీకి వచ్చి పోవుచుండెడివారు

కానీ అధికముగా రహతాలోనే నివసించేవారు. శిరిడీలోని సాయిభక్తులకు బాబా ఆ విధముగ రహతాలో నుండుట ఎంతమాత్రమిష్టములేకుండెను. అందుచే వారందురు కలసి సాయిబాబాను మరల శిరిడీకి పిలుచుకొనివచ్చుటకు రహతా వెళ్ళిరి. వారు రహతాలో ఈద్గా వద్ద బాబాను ఒంటరిగా చూచి, వారిని తిరిగి శిరిడీ తీసికొని పోవుటకై వచ్చినామని చెప్పిరి. జవ్హర్ అలీ ముక్కోపి యనీ, ఆయన తనను విడిచిపెట్టడనీ, అందువలన వారు తన యందు ఆశవిడిచి, ఫకీరు అక్కడకు వచ్చులోపల, శిరిడీ మరలివెళ్ళుట మంచిదని బాబా వారికి సలహా ఇచ్చెను. వారిట్లు మాట్లాడుకొనుచుండగా, జవ్హర్ అల్లీ అక్కడకు వచ్చి, బాబాను తీసికొని పోవుటకు ప్రయత్నించుచున్న శిరిడీ ప్రజలపై మండిపడెను. కొంత వాదోపవాదములు జరిగిన పిమ్మట గురుశిష్యులిద్దరూ తిరిగి శిరిడీ పోవుటకు నిర్ణయమైనది.

వారు శిరిడీ చేరి యచ్చటనే నివశించుచుండిరి. కొన్ని దినముల పిమ్మట దేవీదాసు ఆ కపటగురువును పరీక్షించి యతని బండారము బయటబెట్టెను. చాంద్‌పాటిల్ పెళ్ళి బృందముతో బాబా శిరిడీ వచ్చుటకు 12 సంవత్సరముల ముందే పదిపన్నెండేళ్ళ వయసులో దేవీదాసు శిరిడీ చేరెను. వారు మారుతీ దేవాలయములో నుండెవారు. దేవీదాసు చక్కని అంగసౌష్ఠవము, తేజోవంతములైన నేత్రములు కలిగి, నిర్వ్యామోహితావతారమువలె జ్ఞానివలె కనపడుచుండెను. తాత్యాపాటీలు, కాశీనాథ్ షింపీ మొదలుగా గల యనేకమంది దేవీదాసును తమ గురువుగా భావించెడివారు. వారు జవ్హర్ అల్లీని దేవీదాసు వద్దకు తీసికొనివచ్చిరి. వారి మధ్య జరిగిన వాదములో జవ్హర్ అల్లీ చిత్తుగా యోడిపోయి, శిరిడీ నుండి పలాయనము చిత్తగించెను. ఆ తరువాత యతడు వైజాపూరులో నుండి, చాల యేండ్ల తరువాత శిరిడీ తిరిగి వచ్చి బాబా పాదములపై బడెను. తాను గురువు, సాయిబాబా శిష్యుడను భ్రమ వాని మనస్సునుండి తొలగి, తన ప్రవర్తనకు పశ్చాత్తాపపడెను. సాయిబాబా వానిని యథారీతి గౌరవముగానే చూచెను. ఈ విధముగా శిష్యుడు గురువునెట్లు సేవింపవలెనో, యెట్లు అహంకారమమకారములను విడిచి గురుశుశ్రూష చేసి తుదకు ఆత్మసాక్షాత్కారమును పొందవలెనో బాబా ఆచరణాత్మకముగ నిరూపించెను. ఈ కథ భక్తమహాల్సాపతి చెప్పిన వివరముల ఆదారముగ వ్రాయబడినది.